

תפילה בשידור חי

מערך פעילות - התוועדות ח"י אלול

חיות באלול

על תוכנו של ח"י באלול נאמר (ספר השיחות תש"ה עמ' 122): "ח"י באלול הוא היום שהביא ומביא חיות באלול", או בנוסח שני: "ח"י באלול נותן חיות בעבודה של 'אני לדודי ודודי לי' (ראשי-תיבות אלול)".

יום שמחה וברכה

בהתוועדות ח"י באלול בשנת תש"ג סיפר הרבי הרי"צ: "היום נתמלא יובל חמישים השנה מהפעם הראשונה שזכיתי לשמוע בח"י באלול את ה'חג שמח' המודגש. והריני אומר לכם גם-כן: 'גוט יום-טוב' [=חג שמח]. הלוא 'חייב אדם לומר בלשון רבו', ואני אומר לכם את ה'גוט יום-טוב' בלשון הקדוש, כפי שזכיתי לשמוע: גוט יום-טוב לנו. היום הוא יום-ההולדת של שני המאורות הגדולים שלנו. ביום שני ח"י באלול נח"ת הוא יום-ההולדת של הבעש"ט, וביום רביעי ח"י באלול תק"ה הוא יום-ההולדת של רבנו הזקן" (ספר השיחות תש"ג עמ' 140).

וכך מכתיר כ"ק אדמו"ר הרי"צ את היום הזה: "ח"י באלול הוא היום המיועד לשמחה ולברכה, לחסידים בכלל ולחסידי חב"ד בפרט".

חודש אלול הוא חודש מלא בעבודה-

זה הזמן בו נדרש כל אחד ואחת מאיתנו לתקן את מעשיו ולעשות חשבון נפש לקראת השנה החדשה-נשמע קשה.. מאיפה יהיה לנו כח? למה דווקא בחודש אלול יהיה לנו כח יותר מכל חודש אחר לעבוד את ה' בצורה הטובה ביותר ולהצליח לתקן את עצמינו לקראת השנה החדשה???

אז זהו, שיש כח. כח מאד מיוחד-

כח של נשמת חודש אלול- ח"י אלול!

ח"י אלול הוא הנשמה של חודש אלול.

הוא נותן לנו את הכח המיוחד הזה לעבוד את ה' ולרצות לקיים את רצונו ביתר שאת וביתר עוז.

מדוע? מה כ"כ מיוחד בח"י אלול?

בח"י אלול נולדו שני המאורות הגדולים- הבעש"ט והאדמו"ר.

שהאירו את העולם באור החסידות ולימדו כל אחד ואחד מאיתנו כיצד לעבוד את ה' יתברך עפ"י דרכה של תורת החסידות- תורת החסידות פונה לפנימיות האדם- לנשמה שבו.

וכשעובדים עם הנשמה הרבה יותר קל- כי היא קשורה ומחוברת לה' בלי סיבות או מחיצות אלא בקשר ישיר.

שאלה 1.

וממילא כשעבודת חודש אלול מתבצעת בהשראת ח"י אלול ובדרכה של החסידות הרי זה עם כל הכח והעוצמה שיש בנו.
ובעזרת ה' זו תהיה העבודה האחרונה שתסיים את הגלות ותביא לנו כבר את הגאולה האמיתית והשלימה.

ה"נתינת כח" של ח"י אלול

משיחת הרבי:

א. אודות ח"י אלול כותב כ"ק מורי וחמי אדמו"ר שהוא יום הולדת של מורנו הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן. ועל-פי הידוע שביום הולדתו של אדם מזלו גובר (והמקור לזה - ככל עניין בנסתר שמרומז גם בנגלה - בירושלמי), מובן, שבח"י אלול נעשית הגברת הכוחות של מורנו הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן.
אודות עניינם של מורנו הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן מבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר שהבעל שם טוב סלל דרך לכל אחד ואחד מישראל אפילו פשוט שבפשוטים שיוכל לעבוד את השם יתברך, ואדמו"ר הזקן הראה איך שכל אחד ואחד מישראל אפילו פשוט שבפשוטים יכול לעבוד את השם יתברך. ובמקום אחר מובא הלשון שהבעל שם טוב העמיד סולם שהכול (גם אנשים פשוטים) יוכלו לעלות עליו, ואדמו"ר הזקן הראה איך לעלות בסולם.
ואף שלא נתפרש שם מהי הדרך או הסולם, הרי זה מובן ממה שכתב כ"ק מורי וחמי אדמו"ר שענינו של הבעל שם טוב הוא אהבת ה' אהבת התורה ואהבת ישראל, או (כפי שמובא לפעמים) בסדר הפוך, אהבת ישראל אהבת התורה ואהבת ה' (מלמעלה למטה או מלמטה למעלה).

ג. ובעניין זה יש נתינת כוח מיוחדת בח"י אלול:

אפילו אם במשך השנה כולה היה חסר בג' האהבות ושייכותן זה לזה, הרי בבוא ח"י אלול, יום ההולדת של מורנו הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן, שבו נעשית הגברת כוחותיהם, מיתוסף כוח בג' האהבות ושייכותן זה לזה.

ד. [...] ובעניין זה יש נתינת-כוח מיוחדת בח"י אלול - יום הולדת מורנו הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן:

רבותינו נשיאינו לדורותיהם הם ממלאי מקומם של הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן, ובמילא, כל אלה שמקושרים אל הרבי [גם אלה שנתקשרו אל הרבי לאחר שהרבי שלהם נסתלק ולא היו יכולים להישאר בלי רבי 10], הרי הם מקושרים לבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן, כיון שהרבי הוא ממלא מקומם.
ולכן, ח"י אלול - יום הולדתם שבו נעשית הגברת כוחותיהם של הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן - הוא זמן מסוגל לחיזוק ההתקשרות אל הרבי, ממלא מקומם של הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן.

ה. והמענה לזה - שלאחרי כל החשבונות הנ"ל אודות גודל מעלת הרביים ושפלות מעמדו ומצבו, אין לו להתיימשך חס-ושלום - כיון שנמצאים בחודש אלול, חודש הרחמים:

ידוע הביאור בעניינו של חודש אלול "על-כי משל למלך שקודם בואו לעיר יוצאין אנשי העיר לקראתו ומקבלין פניו בשדה, ואז רשאין כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם".
בהיכל המלך - ישנם הגבלות, ש"אין נכנסים כי אם ברשות ואף גם זאת המובחרים שבעם ויחידי סגולה"; אבל כשהמלך יוצא לשדה - יכול כל אחד, גם הוא במעמדו ומצבו, להיות "מחותן".

ובנוגע לענייננו:

גם מי שנמצא ב"שדה", שאינו מקום ישוב, אלא מקום צמיחת עשב, מאכל בהמה, שמורה על נפש הבהמית, ועד ל"עשו גו' איש שדה" – הרי, בחודש אלול בא הרבי אליו בהיותו בשדה, ולא זו בלבד שהרבי אינו כועס (ברוגז) על הטרחא שהטריחוהו לבוא למקום ירוד כזה, אלא אדרבה, מקבלו בסבר פנים יפות ומראה לו פנים שוחקות, מתוך שמחה שממתיקה דינים (כידוע הסיפור עם אדמו"ר הזקן במאסר). כשהרבי בא לשדה רשארין כל מי שרוצה להקביל פניו, וכולם עומדים מוכנים להקביל פניו, ולא צריכים אפילו להידחק... כיון שהרבי עצמו מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומשפיע לכולם. צריכים רק לא להיות טיפש, ולצעוק "אבא הצילני"... לא תובעים גדולות ונפלאות, אלא צעקה אחת פנימית: "אבא אבא הצילני, אבא אבא רחמני"...

ואז בודאי יתקיים הכתוב "אני לדודי ועלי תשוקתו", "אין תשוקתו של הקב"ה אלא על ישראל", היינו, שכל תשוקתו של הקב"ה היא אך ורק להשפיע טוב לישראל, ובפרט הטוב העיקרי של הגאולה השלימה, שבקרום ויליכנו הרבי לקראת משיח, אמן.

(משיחת ח"י אלול, ה'שי"ת; תורת מנחם כרך א, עמ' 191-190; 202-204)

סיפורים ואמירות בנושא התפילה מהבעל שם טוב והאדמו"ר הזקן

"בא אל התיבה"

התְּרוּפָה לְמִי הַמְּבּוּל שֶׁל טְרָדוֹת הַפְּרָנְסָה הִיא – "בֹּא אֶל הַתֵּבָה" (בראשית ז, א). 'תֵּבָה', מְפָרֵשׁ הַבֵּעַל שֵׁם טוֹב – תְּבוּת, אוֹתִיּוֹת הַתְּנִיחָה וְהַתְּפִלָּה. עַל הָאָדָם לְבּוֹא אֶל תּוֹךְ אוֹתִיּוֹת הַתְּנִיחָה וְהַתְּפִלָּה, לְהִיטֵל מִקֶּרֶב בְּהֵן, וְאֵז קָיָם הַבְּטָחוֹן שֶׁנִּתְּקָרוֹת לֹא יִשְׁטָפוּהוּ. (לְקוּטֵי שִׁיחוֹת' חֶלֶק א, פֶּרֶשׁת נח)

על פרשת דרכים

בגיל צעיר למדי – כפי שהיה נהוג באותם הימים, נישא רבי שניאור זלמן לרעייתו, הרבנית סטערנא. חמיו היה אדם עשיר שהסכים לתמוך בו כדי שהוא יוכל להמשיך את לימודיו.

בגיל תשע-עשרה, ביקש רבי שניאור זלמן להמשיך את לימודיו. בפניו עמדו שתי ברירות: האחת לנסוע אל העיר וילנה, שם התפרסם רבי אליהו, הגאון מוילנה, כתלמיד חכם מופלג. האפשרות השנייה הייתה לנסוע לעיר מעזריטש, שם הפיץ רבי דובער, המגיד ממעזריטש, את תורתו של הבעל שם טוב.

רבי שניאור זלמן עצמו סיפר על אותה התלבטות. הוא שמע שבוילנה לומדים כיצד 'ללמוד', ואילו במעזריטש לומדים כיצד 'להתפלל'. "ללמוד – ידעתי מעט, אך להתפלל – לא ידעתי כלל" ולפיכך, בהסכמתו הנדיבה של אשתו, החליט לנסוע למעזריטש.

איך צריך להתפלל?

1. דרישה נמרצת לתפילה במתינות מופיעה בקונטרס אחרון, לאדמו"ר: דיבור המתחיל "הנה לא טובה השמועה" – באגרת זו מסביר אדמו"ר הזקן עד כמה חשובה היא התפילה במתינות ובהתבוננות, ולכן ההנהגה המתפללים למנות שליח ציבור שמתפלל מהר אינה נכונה, ופוגעת במתפללים שאינם ממהרים. בפרט שעיקר העבודה בדורות שלנו, הדורות שלפני הגאולה, היא עבודת התפילה, ולכן צריך להשקיע בתפילה, להתבונן בגדולת השם ולעורר אהבת השם. בדורות קודמים היו נשמות גבוהות יותר והיו במצב רוחני יותר ולכן נזקקו

פחות לתפילה ש'תעלה' אותם, אבל בדורותינו, יש להשקיע בעבודת התפילה ולא להתפלל במהירות.

2. בקונטרס התפילה פרק י"א, ההכנה החמישית שמביא שם, שלפני תפילת שמונה עשרה בפרט, יתבונן שעומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה ומדבר לנוכח - "ברוך אתה ה'", "אתה גבור", "אתה קדוש"... וכשיתבונן בזה תפול עליו יראה גדולה ויהיה בבחי' ביטול פנימי בנפשו. ראוי לציין גם את מה ששגור בפי חסידים, שבחב"ד לא רושמים (חוקקים) "דע לפני מי אתה עומד" על גבי עמוד התפילה, כי זה צריך להיות חרוט לאדם בראש, והוא אינו יוצא ידי חובה ע"י שזה כתוב על העמוד...

3. תניא, אגה"ק סימן כ"ד: "...והמספר בצרכיו (בשעת התפילה שהקב"ה בחר בשעה זו להתגלות אלינו) מראה בעצמו שאינו חפץ להתבונן ולראות בגילוי כבוד מלכותו ונעשה מרכבה טמאה לכסיל העליון... דהיינו שאינו חפץ להתבונן ולראות ביקר תפארת גדולתו של מלך מה"מ הקב"ה... אל כבודו וגדלו המתעטף ומתלבש בתוך תיבות התפלה הסדורה בפי כל..." וממשיל ממלך בשר ודם: "שדרך המלך להיות חביון עוזו בחדרי חדרים וכמה שומרים על הפתחים (עד) אשר כמה וכמה מצפים ימים ושנים לראות עוזו וכבודו וכשעלה רצונו להתגלות לכל והעביר קול בכל מלכותו להקהל ולעמוד לפניו להראותם כבוד מלכותו ויקר תפארת גדולתו מי שעומד לפניו ואינו חושש לראותו ומתעסק בצרכיו כמה גרוע וסכל ופתי הוא ונמשל כבהמות נדמה בעיני כל הבריות וגם הוא בזיון המלך בהראותו לפניו שאינו ספון בעיניו לקבל נחת ושעשועים מהביט אל כבודו ויפיו יותר מעסק צרכיו וגם הוא מתחייב בנפשו למלך על הראות קלונו ובזיונו את המלך לעין כל רואה, וע"ז נאמר וכסילים מרים קלון, כלומר אף שהוא כסיל לא יהי' מרים קלון שיהי' נראה הקלון לעין כל. ועל כן קבעו חז"ל בתפלה "כאלו עומד לפני המלך" עכ"פ יהי' מראה בעצמו כאלו עומד כו' לעין כל רואה בעיני בשר אל מעשיו ודיבוריו אף שאין לו מחשבה לכסיל וע"ז הענין נתקן כל התפלות למתבונן בהם היטב ומי שאינו מראה כן מתחייב בנפשו ועליו אמרו בזהר הק' דאנהיג קלנא בתקונא עילאה ואחזי פרודא ולית ליה חולקא באלהא דישראל ר"ל. ע"כ שליחותיהו דרז"ל קא עבידנא לגזור גזירה שוה לכל נפש שלא לשוח שיחה בטלה משיתחיל הש"ץ להתפלל התפלה עד גמר קדיש בתרא שחרית ערבית ומנחה וכו'".